

REFERAT DE APROBARE

Secțiunea 1 - Titlul proiectului de reglementare

Decizie privind aprobarea Planului de dezvoltare a rețelei electrice de transport pentru perioada 2024-2033
--

Secțiunea a 2-a - Motivul emiterii reglementării

1. Contextul și cadrul european de reglementare (Descrierea situației actuale)	<p>Directiva (UE) 2019/944 a Parlamentului european și a Consiliului din 5 iunie 2019 privind normele comune pentru piața internă de energie electrică și de modificare a Directivei 2012/27/UE, la Articolul 51 „Dezvoltarea rețelei și competențele de decizie asupra investițiilor” prevede:</p> <p><i>„(1) Cel puțin din doi în doi ani, operatorii de transport și de sistem prezintă autorității de reglementare un plan de dezvoltare a rețelei pe 10 ani bazat pe oferta și cererea actuală și pe previziunile de ofertă și de cerere, după consultarea prealabilă cu toți factorii interesați. Planul respectiv de dezvoltare a rețelei conține măsuri eficiente pentru a garanta caracterul adecvat al sistemului și siguranța alimentării cu energie electrică. Operatorul de transport și de sistem publică planul de dezvoltare a rețelei pe 10 ani pe site-ul său de internet.</i></p> <p><i>(2) În special, planul de dezvoltare a rețelei pe 10 ani:</i></p> <p><i>(a) indică participanților la piață principalele infrastructuri de transport care trebuie să fie construite sau modernizate în următorii 10 ani;</i></p> <p><i>(b) conține toate investițiile deja stabilite și identifică noi investiții care trebuie să fie efectuate în următorii zece ani; și</i></p> <p><i>(c) prevede un interval de timp pentru toate proiectele de investiții.</i></p> <p><i>(3) Atunci când elaborează planul de dezvoltare a rețelei pe 10 ani, operatorul de transport și de sistem ia pe deplin în considerare potențialul utilizării consumului dispecerizabil, a instalațiilor de stocare a energiei sau a altor resurse ca alternativă la extinderea sistemului, precum și consumul preconizat, schimburile comerciale cu alte țări și planurile de investiții privind rețelele la nivelul Uniunii și rețelele regionale...</i></p> <p><i>(6) Autoritatea de reglementare monitorizează și evaluează punerea în aplicare a planului de dezvoltare a rețelei pe 10 ani.”</i></p> <p>Regulamentul (UE) 2019/943 al Parlamentului european și al Consiliului din 5 iunie 2019 privind piața internă de energie electrică (denumit în continuare Regulament) prevede, la art. 30 alin. (1) lit. b), adoptarea de către ENTSO-E, la fiecare doi ani, a unui plan de dezvoltare a rețelei pe 10 ani, care se bazează pe planurile naționale de investiții (conform prevederilor de la art. 48 alin. (1) lit. a)). Art. 48 alin. (2) din Regulament prevede că ACER furnizează un aviz cu privire la planurile naționale de dezvoltare a rețelei pe 10 ani, în vederea evaluării consecvenței cu planul de dezvoltare a rețelei la nivelul Uniunii.</p>
2. Cadrul național de reglementare	<p>Planul de dezvoltare a rețelei electrice de transport pentru perioada 2024-2033 (denumit, în continuare PDRET 2024-2033) a fost elaborat de C.N.T.E.E. Transelectrica S.A. în baza prevederilor</p>

	<p>art. 35 din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare (denumită, în continuare <i>Lege</i>), potrivit căreia operatorul de transport și de sistem are obligația de a elabora, cel puțin o dată la doi ani, planul de dezvoltare a rețelei electrice de transport pe 10 ani, în concordanță cu stadiul actual și evoluția viitoare a consumului de energie electrică și a surselor de producere a energiei electrice, inclusiv a importului și a exportului de energie electrică, precum și a prevederilor art. 6 lit. a), art. 9 și art. 10 din Procedura privind fundamentarea și criteriile de aprobare a planurilor de investiții ale operatorului de transport și de sistem și ale operatorilor de distribuție a energiei electrice, aprobată prin Ordinul președintelui ANRE nr. 98/2022, cu modificările și completările ulterioare, ediția în vigoare la data elaborării.</p> <p>Decizia privind aprobarea planului de dezvoltare a rețelei electrice de transport se emite în baza prevederilor art. 35 alin. (3) din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare, a prevederilor art. 7 lit. a) și art. 14 din Procedura privind fundamentarea și criteriile de aprobare a planurilor de investiții ale operatorului de transport și de sistem și ale operatorilor de distribuție a energiei electrice aprobată prin Ordinul președintelui ANRE nr. 98/2022, cu modificările și completările ulterioare, și în temeiul prevederilor art. 5 alin (1) lit. d) și art. 9 alin. (1) lit. v) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 160/2012.</p> <p>Conținutul PDRET 2024-2033, condițiile și principiile de elaborare a acestuia, sursa și structura datelor utilizate și criteriile aplicate în elaborarea planului sunt conforme prevederilor art. 9 și art. 10 din Procedura privind fundamentarea și criteriile de aprobare a planurilor de investiții ale operatorului de transport și de sistem și ale operatorilor de distribuție a energiei electrice aprobată prin Ordinul președintelui ANRE nr. 98/2022.</p>
<p>3. Scopul reglementării</p>	<p>Aprobarea prin decizie a președintelui ANRE a Planului de dezvoltare a RET pentru perioada 2024-2033 are scopul de a confirma că la elaborarea acestuia s-au respectat: principiile statuate prin <i>Lege</i> privind dezvoltarea sistemului energetic național (SEN), prevederea de a pune la dispoziția participanților la piața de energie electrică informațiile privind strategia de dezvoltare a SEN pentru următoarea perioadă de zece ani, precum și prevederile art. 6 lit. a), art. 9 și art. 10 din Procedura privind fundamentarea și criteriile de aprobare a planurilor de investiții ale operatorului de transport și de sistem și ale operatorilor de distribuție a energiei electrice, aprobată prin Ordinul președintelui ANRE nr. 98/2022, referitoare la întocmirea și fundamentarea PDRET.</p>
<p>4. Schimbări preconizate / măsurile propuse prin prezenta reglementare</p>	<p>Prin prezenta decizie se aprobă planul de dezvoltare a RET pe 10 ani pentru perioada 2024-2033. Se aprobă eșalonarea lucrărilor de investiții identificate ca fiind necesare pentru îndeplinirea obiectivelor urmărite și estimarea valorii necesarului de fonduri pentru finanțarea lucrărilor de investiții planificate și se prevăd activități pe care C.N.T.E.E. Transelectrica trebuie să le realizeze</p>

	<p>până la următoarea ediție a planului de dezvoltare sub forma unor obligații incluse într-o anexă la decizie.</p>
<p>5.Alte informații</p>	<p>În etapa de analiză a propunerii de plan de dezvoltare a RET pentru perioada 2024-2033 s-a urmărit și modul de conformare la obligațiile prevăzute în Decizia președintelui ANRE nr. 1947 din 02.11.2022 privind aprobarea Planului de dezvoltare a rețelei electrice de transport pentru perioada 2022-2031 referitoare la:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Introducerea în studiile pentru stabilirea necesarului de extinderi, respectiv întăriri ale rețelei electrice de transport a opțiunilor utilizării tehnologiilor de stocare a energie electrice, ținând seama, totodată și de strategia sectorială privind hidrogenul. 2. Introducere în scenariile de dezvoltare a rețelei electrice de transport pentru perioada următoare a previziunilor privind capacități de producere a energiei electrice din surse regenerabile offshore. 3. Realizarea în colaborare cu operatorul de distribuție concesionar din zonă a studiului de soluție pentru creșterea de consum în zona Râșnov - Brașov și prezentarea concluziilor într-o secțiune distinctă a Planului de dezvoltare a RET. 4. Prezentarea unui plan de măsuri realizat în colaborare cu operatorii de distribuție a energiei electrice concesionari privind transferul de date între SCADA EMS și SCADA DMS pentru toate zonele de concesiune a serviciului de distribuție a energiei electrice care să cuprindă: condiții tehnice pentru asigurarea interoperabilității, ierarhizarea și eșalonarea activităților desfășurate până la următoarea ediție a planului de dezvoltare. 5. Realizarea, în colaborare cu operatorii de distribuție concesionari, a studiilor necesare în vederea asigurării menținerii nivelului de tensiune în bandă economică de funcționare în RED-110 kV utilizând mijloace clasice sau moderne de reglaj de tensiune și prezentarea concluziilor și a proiectelor de investiții necesare. <p>S-a analizat structura și conținutul propunerii de plan de dezvoltare în raport cu prevederile art. 35 alin. (4) din <i>Lege</i> și cu prevederile Procedurii privind fundamentarea și criteriile de aprobare a planurilor de investiții ale operatorului de transport și de sistem și ale operatorilor de distribuție a energiei electrice, aprobată prin Ordinul președintelui ANRE nr. 98/2022, cu modificările și completările ulterioare. De asemenea, s-a efectuat analiza stadiului lucrărilor de investiții prevăzute în planul de dezvoltare aprobat în raport cu termenele de PIF și valorile estimate prevăzute. Analiza este detaliată în anexa nr. 1 la referat.</p> <p>Pentru clarificarea unor probleme, precum și pentru solicitarea efectuării unor verificări, modificări și completări asupra documentelor transmise, în perioada iunie – septembrie 2024, între ANRE și C.N.T.E.E. Transelectrica s-a purtat corespondență prin mai multe e-mailuri și prin scrisorile înregistrate cu nr. 88742/27.06.2024 și cu nr. ANRE 125363/12.09.2024.</p>

Secțiunea a 3-a – Mențiuni privind impactul socio-economic preconizat al proiectului de reglementare

<p>1. Impactul macroeconomic</p> <p>a) impactul asupra pieței de energie în ansamblul ei</p> <p>b) impactul asupra operatorilor economici</p> <p>c) impactul asupra consumatorilor/ clienților finali (variații de preț sau altele asemenea)</p>	<p>Planul de dezvoltare pe 10 ani a RET, prin conținutul său, se adresează tuturor entităților implicate în piața de energie electrică, entităților interesate de funcționarea pieței de energie electrică și, prin efectele pe care le stimulează sau generează, are impact asupra tuturor consumatorilor/clienților finali.</p> <p>Lucrările de investiții incluse în planul de dezvoltare supus aprobării sunt destinate:</p> <ul style="list-style-type: none"> - asigurării condițiilor pentru racordarea capacităților de producere noi, care au în desfășurare activități premergătoare integrării în SEN la nivelul condițiilor de calitate impuse de standardul de performanță al RET; - asigurării condițiilor pentru circulația fluxurilor de putere dinspre locurile de producere spre locurile de consum, precum și a tranzitelor inter-zonale; - asigurarea condițiilor pentru integrarea serviciilor de sistem necesare pentru funcționarea sigură și stabilă a RET, precum și a condițiilor pentru flexibilitatea și robustețea RET în raport cu solicitările provocate de dinamica și impredictibilitatea producției de energie electrică din surse regenerabile. <p>Prin realizarea acestor lucrări se creează condiții pentru:</p> <ul style="list-style-type: none"> - creșterea competitivității pe piața de energie electrică prin facilitarea integrării în sistem a unui număr mai mare de ofertanți (atât pe partea de producere, cât și pe partea de consum); - creșterea nivelului ofertei pe piața de energie electrică prin integrarea producției distribuite din surse regenerabile; - creșterea flexibilității și a robusteții RET cu efect în îmbunătățirea calității serviciului de transport al energiei electrice și, ca urmare, în scăderea nivelului costurilor/prejudiciilor înregistrate de utilizatori din cauza întreruperilor în alimentarea cu energie electrică sau a instabilității parametrilor energiei electrice (tensiune, frecvență, continuitate).
<p>2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat</p>	<p>Nu este cazul.</p>
<p>3. Impact asupra mediului de afaceri</p>	<p>Punerea la dispoziție a informațiilor privind planificarea lucrărilor de modernizare și dezvoltare a rețelei electrice de transport și a ipotezelor și scenariilor care au stat la baza stabilirii și ierarhizării acestor lucrări permite entităților interesate să-și orienteze și să fundamenteze planurile de afaceri în domeniul energiei electrice. De asemenea, informațiile despre tipul și amploarea investițiilor în RET sunt utile pentru furnizorii de materiale și echipamente specifice, precum și pentru furnizorii de servicii din domeniu care pot include în planurile lor de afaceri pe termen mediu colaborări în vederea materializării lucrărilor de investiții incluse în PDRET 2024-2033. Prin urmare, planul de dezvoltare a RET poate influența, pe termen scurt și mediu, creșterea bunăstării unui segment semnificativ de populație.</p>
<p>4. Implicații sociale</p>	<p>Nu este cazul.</p>

5. Impact asupra mediului	<p>Rețelele electrice de transport au un anumit impact negativ asupra mediului pe parcursul întregii lor durate de viață, începând cu etapa „construcție-montaj”, continuând cu etapa „exploatare-mentenanță”, până la etapa finală de „dezafectare” (aspectele sunt detaliate în anexa 9 la planul de dezvoltare).</p> <p>În conformitate cu legislația națională de mediu, armonizată cu cea a UE, funcționarea rețelelor electrice de transport este permisă numai pe bază de Autorizație de mediu și Autorizație de gospodărire a apelor. C.N.T.E.E. Transelectrica are prevăzute în planul de dezvoltare direcții de acțiune și măsuri aplicabile care vizează îmbunătățirea performanței activităților desfășurate de companie care au efecte directe sau indirecte asupra mediului înconjurător. Aceste măsuri sunt detaliate în anexa 9 la PDRET 2024-2033</p>
6. Alte informații	Nu este cazul.

Secțiunea a 4-a – Mențiuni privind impactul financiar preconizat asupra bugetului ANRE
Nu este cazul.

Secțiunea a 5-a - Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ: a) acte normative ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ; b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.	Nu este cazul.
2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare	Nu este cazul.
3. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Nu este cazul.
4. Alte informații	Nu este cazul.

Secțiunea a 6-a - Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale de specialitate și operatori economici din domeniu	<p>În conformitate cu prevederile art. 35 din Legea energie electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012 cu modificările și completările ulterioare, C.N.T.E.E. Transelectrica a realizat planul de dezvoltare a RET perioada 2024-2033 prin consultare cu toți factorii interesați.</p> <p>De asemenea, înainte de a fi transmis la ANRE pentru aprobare, C.N.T.E.E. Transelectrica a lansat planul de dezvoltare în consultare publică în perioada 01.04.2024 – 30.04.2024 prin publicare pe pagina proprie de internet. Sinteza observațiilor la consultarea publică organizată de C.N.T.E.E. Transelectrica se regăsește anexată la prezentul referat (Anexa nr. 2) și urmează să fie publicată de C.N.T.E.E. Transelectrica pe site-ul propriu împreună cu Planul de dezvoltare aprobat.</p>
---	---

	<p>După efectuarea consultării publice, C.N.T.E.E. Transelectrica a transmis proiectul de plan de dezvoltare a RET pentru perioada 2024-2033 la ANRE, în vederea aprobării, prin scrisoarea înregistrată cu nr. 121799/06.09.2024.</p> <p>ANRE a supus procesului de consultare publică propunerea de decizie de aprobare a PDRET 2024-2033, prin publicarea pe pagina de internet a ANRE.</p>
2.Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități	Nu este cazul.
3. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	Nu este cazul.
4. Alte informații	Nu este cazul.

În considerarea celor menționate, precum și a dispozițiilor art. 6 alin. (3) coroborate cu prevederile art. 30 alin. (1) litera c) și alin. (2) din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, precum și prevederile art. 54 și ale art. 55 din Regulamentul privind procedurile, la nivelul Guvernului, pentru elaborarea, avizarea și prezentarea proiectelor de documente de politici publice, a proiectelor de acte normative, precum și a altor documente în vederea adoptării/aprobării, aprobat prin Hotărârea Guvernului României nr. 561/2009, vă supunem spre analiză și aprobare *Decizia privind aprobarea Planului de dezvoltare a rețelei electrice de transport pentru perioada 2024-2033.*

**Analiza stadiului realizării lucrărilor de investiții prevăzute în Planul de dezvoltare a RET
perioada 2022-2031 aprobat prin Decizia președintelui ANRE nr. 1947/02.11.2022 privind
aprobarea Planului de Dezvoltare RET perioada 2022-2031**

Situația lucrărilor de investiții prevăzute în Planul de dezvoltare a RET perioada 2022-2031 în raport cu anul de PIF prevăzut:

Stadiul lucrărilor de investiții	Nr. lucrări/stadiu	Pondere/stadiu
amânat	49	41,9%
în desfășurare, devansat	1	0,9%
finalizat în termen	30	25,6%
integrat în alt proiect în desfășurare	3	2,6%
în desfășurare, în termen	33	28,2%
retrasă din PDRET	1	0,9%
Total	117	100,0%

Stadiul lucrărilor de investiții față de perioada 2022-2031, pe categorii:

Categorie/stadiu	Nr. lucrări de investiții/stadiu	Pondere/stadiu
A - Retehnologizarea RET existente	58	49,6%
amânat	27	23,1%
finalizat în termen	19	16,2%
integrat în alt proiect în desfășurare	1	0,9%
în desfășurare, în termen	11	9,4%
C - Siguranța alimentării consumului	11	9,4%
amânat	5	4,3%
finalizat în termen	3	2,6%
în desfășurare, în termen	3	2,6%
D - Integrarea producției din SRE si centrale noi - Dobrogea si Moldova	19	16,2%
amânat	8	6,8%
în desfășurare, devansat	1	0,9%
finalizat în termen	2	1,7%
integrat în alt proiect în desfășurare	1	0,9%
în desfășurare, în termen	7	6,0%
E - Integrarea producției din centrale - alte zone	6	5,1%
amânat	3	2,6%

Categorie/stadiu	Nr. lucrări de investiții/stadiu	Pondere/stadiu
în termen	3	2,6%
F - Creșterea capacității de interconexiune	23	19,7%
amânat	6	5,1%
finalizat în termen	6	5,1%
integrat în alt proiect în desfășurare	1	0,9%
în desfășurare, în termen	9	7,7%
retras din PDRET	1	0,9%
Grand Total	117	100%

Lucrări de investiții noi incluse în Planul de dezvoltare a RET perioada 2024-2033:

În Planul de dezvoltare a RET perioada 2024-2033 sunt incluse un număr de 11 lucrări de investiții noi față de planul de dezvoltare a RET perioada 2022-2031, rezultate ca urmare a studiilor și analizelor de regim de funcționare a RET. Lista lucrărilor de investiții noi este prezentată în tabelul de mai jos:

Nr. crt	Poziție în plan	Denumire lucrare de investiții
1	A.28	Modernizare sistem de comanda control protecție in stația 220/110/20 kV FAI
2	A.29	Modernizare sistem de comanda control protecție in stațiile 400 kV Bacau Sud si Roman Nord
3	A.30	Modernizare sistem de comanda control protecție in stația 400/220/110 kV Gutinas
4	A.45	Reconductorare LEA 220kV Lacu Sărat-Filești-Barboși-Focșani Vest-Gutinas
5	D.4	Proiect Pilot DigiTEL Power Lines of the Future - Trecerea LEA 400 kV Isaccea - Tulcea Vest de la simplu circuit la dublu circuit
6	D.16	Dispozitive de control al circulatiilor de puteri pentru LEA 220kV București Sud-Fundeni, LEA 220kV Urechești - Tg. Jiu Nord – Paroșeni - Baru Mare – Hășdat
7	D.17	Mijloace moderne de reglaj al tensiunii (SVC) în stațiile: 400kV Gura Ialomiței, 400kV Arad, 220kV Brazi Vest.
8	D.18	Marirea capacitatii de transport LEA 400 kV Brașov-Gutinas
9	D.19	Marirea capacitatii de transport LEA 220 kV București Sud-Fundeni
10	D.20	Transformator 400/110kV Suceava si 2 celule aferente de 400 kV, respectiv 110 kV
11	F.14	LEA 400kV Gutinas - Straseni (linie noua 400kV pe teritoriul Romaniei)

Sinteza observațiilor

la Planul de dezvoltare a RET pe zece ani perioada 2024-2033 rezultate din consultarea publică organizată de C.N.T.E.E. „Transelectrica” S.A. în perioada 01.04.2024 – 30.04.2024

Nr. crt	Denumire Operator economic	Observații/Propuneri de completare formulate	Motivația operatorului economic	Răspunsul formulat de C.N.T.E.E. Transelectrica	Rezoluție propusă de C.N.T.E.E. Transelectrica
1	DEER	<p>1. Revenim la necesitatea exprimată anterior, respective de a initia demersurile pentru realizarea unui studiu de sistem comun Transelectrica și DEER în vederea asigurării menținerii nivelului de tensiune în banda economică de funcționare în RED 110 kV, utilizând mijloace clasice sau moderne de reglaj tensiune montate în noduri de rețea, astfel încât eficiență să fie maximă (stații Transelectrica/stații DEER)</p> <p>2. Reiteram propunerea de realizare a unei stații de transformare 400/110 kV Râșnov, racordată la LEA 400 kV Brașov - Bradul, urmând a fi corelată cu modernizarea și redarea în exploatare a stației 110 kV Conexiuni Râșnov (stație supratraversată fizic de cele două bucle 110 kV menționate în continuare) retrasă definitiv din exploatare în 2004 (în conservare). Astfel, se realizează o injecție suplimentară în cele două bucle 110 kV: Brașov - Stupini -Cristian - Ghimbav, ICA Ghimbav - Brașov și Brașov - Codlea - Tohan -FS Râșnov - Bartolomeu - Brașov. Mai precizăm că LEA 400 kV Brașov - Bradul este la aprox. 100m de stația 110 kV Conexiuni Râșnov. La nivelul DEER este în faza de</p>	<p>1. Asigurarea menținerii nivelului de tensiune în banda economică de funcționare în RED 110 kV</p> <p>2. Spor de consum</p>	<p>De acord cu studiul comun</p> <p>Este necesar să ne prezinte rezultatele studiului de soluție după finalizare.</p>	<p>PDRET perioada 2024-2033 nu a fost modificat. Propunem ca DEER să facă demersuri pentru realizarea studiului comun.</p> <p>PDRET perioada 2024-2033 nu a fost modificat. Propunem ca DEER să facă demersuri pentru realizarea studiului comun.</p>

Nr. crt	Denumire Operator economic	Observații/Propuneri de completare formulate	Motivația operatorului economic	Răspunsul formulat de C.N.T.E.E. Transelectrica	Rezoluție propusă de C.N.T.E.E. Transelectrica
		<p>elaborare un studiu pentru evaluarea tehnică și economică a acestei soluții identificate.</p> <p>3. Referitor la proiectele care au fost introduse în Planul de Dezvoltare a RET : <i>"Realizarea unei stații 220/110 kV de injecție din LEA 220 kV Baia Mare – Iernut în RED (Dej sau Cuzdrioara) și realizarea unei stații 400/110 kV în zona Bistrița – Năsăud și racordarea acestora intrare-ieșire în LEA 400 kV Suceava – Gădălin "</i>, precizăm că DEER a introdus cele 2 proiecte în "Planul de Dezvoltare a RED DEER pe 10 ani", cu execuție corelată.</p> <p>4. Referitor la proiectele care au fost menționate în Anexa 3 - Analiza regimurilor de funcționare a RET în perspectivă, aducem următoarele precizări:</p> <ul style="list-style-type: none"> • stația 110/20 kV Leordina, 1x25 MVA, racordată în sistem intrare-ieșire pe LEA 110 kV Sighet - CEIL - Baia Borșa - finalizată cu PIF 2023, în funcțiune; • Stație 110/20 kV Someșeni, 1 x 25 MVA, racordată în sistem intrare - ieșire pe LES 110kV Alverna - Cluj Est - prinsă în PD DEER 10ani pe fond de modernizare cu contract de finanțare semnat, PIF estimat 2026 (revizibil); • Stație 110/20 kV Teraplast, 1x25 MVA, racordată în sistem radial din LEA 110 kV Viișoara - Lechința - în funcțiune; • Stație 110/20 kV Sâmbata, 1 x 25 	<p>3. Alimentare consum zonă</p> <p>4. Modificări ale proiectelor de dezvoltare DEER</p>	<p>Nu este cazul</p> <p>Vor fi luate în considerare la următoarea ediție PDRET</p>	<p>PDRET perioada 2024-2033 nu a fost modificat</p> <p>PDRET perioada 2024-2033 nu a fost modificat</p>

Nr. crt	Denumire Operator economic	Observații/Propuneri de completare formulate	Motivația operatorului economic	Răspunsul formulat de C.N.T.E.E. Transelectrica	Rezoluție propusă de C.N.T.E.E. Transelectrica
		<p>MVA, racordată în sistem intrare-ieșire, pe LEA 110kV Oradea Sud -Sudrigiu - prinsă în PD DEER 10 ani (termene revizuibile);</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stația electrică de transformare 110/20 kVA Alba Sud în imediata vecinătate a zonei industriale, 2030- prinsă în PD RET 10 ani (termene revizuibile); <p>5. Următoarele proiecte sunt cuprinse în Planul de Dezvoltare a RED DEER 10 ani, pe fond de modernizare cu contract de finanțare semnat, pot prezenta interes pentru analiza regimurilor de funcționare a RET în perspectivă:</p> <ul style="list-style-type: none"> - modernizare LEA 110 kV Jugureanu - Pogoanele; - Modernizarea rețelelor de distribuție energie electrică 110 kV în zona stațiilor electrice de transformare Centru - Aeroport - Iloșia - Mecanica; - Stația de transformare Sibiu Vest; - Realizare stație de transformare 110/20/10 kV în zona cartierului Someșeni, mun. Cluj – Napoca, jud. Cluj; - Mărire grad de siguranță stația de transformare 110/20 kV Sibiu Nord și închidere buclă 110 kV între stațiile Sibiu Sud - Cisnădie - Dumbrava, jud. Sibiu; - Modernizare RED 110 kV din zona Smârdan - Barboși - Filești - Arcelor Mittal și modernizare și integrare în SCADA stația 110/20/6 kV Filești, jud. Galați. 	5. Noi proiecte de dezvoltare DEER	În modelele de rețea utilizate la studiile suport pentru PDRET proiectele de dezvoltare OD se modelează numai după punerea în funcțiune, datorită gradului de incertitudine al termenului de finalizare	PDRET perioada 2024-2033 nu a fost modificat

Nr. crt	Denumire Operator economic	Observații/Propuneri de completare formulate	Motivația operatorului economic	Răspunsul formulat de C.N.T.E.E. Transelectrica	Rezoluție propusă de C.N.T.E.E. Transelectrica
		6. Având în vedere multitudinea de cereri de racordare în zona RED Buzău , precum CEF Frasinu- 49 MW, CEF Ycanatura-4,99 MW și nunumai, alimentată din stația Stâlpu 220/110 kV, propunem analiza oportunității montării a două unități trafo de 250 MVA 400/110 kV cu ocazia modernizării și trecerii la 400 kV a acesteia.	6.Numărul mare de cereri de racordare a utilizatorilor în zona RED Buzău	Investiția se va realiza de către utilizatori și se va considera pe tarif de întărire	PDRET perioada 2024-2033 nu a fost modificat
2.	DELGAZ grid	<p>1. Necesitatea de a include lucrări de menținere a nivelului de tensiune în rețeaua de MT din gestiunea OD alimentată din stațiile de transformare ale OTS, prin prevederea unităților Trafo 110/MT cu regulatoare automate de tensiune (RAT) aferente comutatoarelor de ploturi, care să mențină tensiunea pe MT în banda de tensiune dispusă pentru stațiile respective;</p> <p>2. Necesitatea monitorizării calității tensiunii prin montarea de analizoare de calitate pe bara de MT din stațiile de transformare ale OTS și transmiterea informațiilor în sistemele de monitorizare a calității tensiunii ale OD;</p> <p>3. Propunem completarea textului de la pg. 84 cu inserarea textului cu font îngroșat: "În acest context, finalizarea procesului de integrarea a sistemelor DMS/SCADA ale tuturor operatorilor de distribuție și asigurarea schimbului bidirecțional de date" – în prezent în curs de derulare - reprezintă un obiectiv principal pe termen scurt și mediu"</p> <p>4. Prevederea lucrărilor necesare pentru</p>	<p>1.Necesitatea de a menține nivelul de tensiune în rețeaua de MT din gestiunea OD alimentată din stațiile de transformare ale OTS în banda de tensiune admisă</p> <p>2.Necesitatea monitorizării calității tensiunii asigurarea schimbului bidirecțional de date</p>	<p>Se va analiza la următoarea ediție PDRET</p> <p>Se va analiza la următoarea ediție PDRET</p> <p>Pentru 110kV este o acțiune încurs de desfășurare.</p> <p>Pentru 110kV</p>	<p>PDRET perioada 2024-2033 nu a fost modificat</p> <p>PDRET perioada 2024-2033 nu a fost modificat</p> <p>PDRET perioada 2024-2033 nu a fost modificat</p> <p>PDRET perioada 2024-2033 nu a fost</p>

Nr. crt	Denumire Operator economic	Observații/Propuneri de completare formulate	Motivația operatorului economic	Răspunsul formulat de C.N.T.E.E. Transelectrica	Rezoluție propusă de C.N.T.E.E. Transelectrica
		preluarea datelor din celulele de medie tensiune din stațiile de transformare ale OTS și transmiterea lor către DMS/SCADA ale OD, informații foarte importante pentru implementarea Ord. 124/2022		este o acțiune în curs de desfășurare.	modificat
3.	Rețele electrice	<p>1. Pe baza rezultatelor analizelor calculelor de regimuri permanente pentru zona de distribuție și transport ce asigură alimentarea zonei Metropolitane București s-a evidențiat necesitatea realizării a două noi stații și amplificarea stațiilor existente:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Instalarea unui nou autotransformator 220/110kV 400 MVA în stația 220/110 kV Fundeni; - Instalarea unui nou transformator 400/110 kV/250 MVA în stația 400/220/110 kV București Sud. - 2029- stație 400/110 kV la Grozăvești racordată prin LES 400 kV cu stațiile 400 kV București Sud și Domnești și două bobine de compensare 100 MVAR montate la 400 kV în stația 400 kV Grozăvești, - 2034 - stație 400/110 kV la Fundeni racordată și prin LEA 400 kV nouă Fundeni - Brazi Vest și intrare - ieșire în LEA 400 kV București Sud- Gura lalomitei prin LEA d.c. 400 kV și montarea unei bobine de compensare 100 MVAR în stația nouă 400 kV. <p>La realizarea noilor stații 400/110 kV Grozăvești și Fundeni, necesare pentru creșterea nivelului de siguranță în alimentarea cu energie electrică a consumatorilor din zona, se va completa PD OTS cu lucrările de investiții pentru OD (REM), lucrări ce vor</p>	1. solicitările nu fac obiectul PD RET. Aceste detalii vor fi dezvoltate la proiectele tehnice ale stațiilor Grozăvești, respectiv Fundeni	Nu este cazul	PDRET perioada 2024-2033 nu a fost modificat

Nr. crt	Denumire Operator economic	Observații/Propuneri de completare formulate	Motivația operatorului economic	Răspunsul formulat de C.N.T.E.E. Transelectrica	Rezoluție propusă de C.N.T.E.E. Transelectrica
		<p>fi correlate cu soluțiile prevăzute pentru realizarea celor două stații de către Transelectrica FIT / 110 kV Transelectrica. Astfel în memoriul de prezentare se vor preciza:</p> <p>a) Realizarea de către OTS a stațiilor de transformare 400/110 kV (inclusiv cu celula de 110 kV de transformator și plecări către secțiile de 110 kV proprietatea OD). Stația de transformare 110/20 kV va fi realizată de către OD din surse proprii (cu includerea de către OTS a terenului destinat realizării stațiilor).</p> <p>b) Punctele de delimitare similare cu situațiile actuale din stațiile OTS pentru stațiile 110/20 kV;</p> <p>2. Pentru lucrările ce deriva din "trecerea la 400kV a LEA 220 kV d.c. Reșița - Timișoara - Săcălaz - Arad, inclusive construirea stațiilor de 400 kV Timișoara și Săcălaz" și instalarea unui "transformator 400/110 kV Calea Aradului" se vor analiza și preciza dacă sunt necesare investiții din partea OD și modul de alimentare al utilizatorilor existenți ce vor fi impactați de lucrările menționate mai sus.</p> <p>3. În cadrul capitolului 6.3.1. se va descrie și cea de a doua soluție de dezvoltare a RET, în studiu făcându-se referire la două propuneri, dar fiind prezentată una singură ("construirea unei legături dublu circuit LEA 400 kV Constanța – București Sud, completată de reconducerea liniilor RET</p>	2.aceste elemente vor fi detaliate în SF	Nu este cazul	PDRET perioada 2024-2033 nu a fost modificat

Nr. crt	Denumire Operator economic	Observații/Propuneri de completare formulate	Motivația operatorului economic	Răspunsul formulat de C.N.T.E.E. Transelectrica	Rezoluție propusă de C.N.T.E.E. Transelectrica
		<p>din S6 la nivelul cărora mai apar supraîncărcări în zona de injecție, în urma analizelor regimurilor de dimensionare). Pentru dezvoltările propuse în RET se va preciza dacă sunt necesare lucrări în rețelele de distribuție care trebuie să fie corelate cu lucrările în RET.</p> <p>4. Referitor la puterea instalată considerată în CEE în S6 de aprox. 5000 MW pentru care s-a aplicat un coeficient de simultaneitate de 80%, precizăm faptul că trebuie luată în considerare hibridizarea acestora de fotovoltaice și instalații de stocare, fapt ce va duce la creșterea coeficientului de simultaneitate. Astfel, se vor revedea ipotezele de calcul, ținând cont de hibridizarea centralelor și de apariția noilor surse de stocare în vederea determinării rezervei de putere.</p> <p>5. Ținând cont de creșterea producției din surse regenerabile, așa cum reiese din prezentul PD, se identifică un impact semnificativ asupra pierderilor tehnice de energie, astfel, se va completa în PD impactul asupra pierderilor în punctele de delimitare OD 110 kV pentru fiecare secțiune în parte. Se vor lua în considerare lucrările propuse și scenariile de producție ce vor modifica tranzitul de energie prin rețelele distribuție.</p> <p>6. Se vor prezenta în Planul de Dezvoltare al RET pentru etapele de analiza 2024-2028-2033, rezultatele obținute ca urmare a realizării circulațiilor de putere și a calculelor</p>	<p>4 Reguli calcul RES</p> <p>5. Calcul pierderi</p>	<p>Coeficientul de simultaneitate pentru CEE în zona RET este de 0,7%Pi, iar în RED este 0,85%Pi. Considerăm că procentul este acoperitor având în vedere că statistic CEE nu au mai mult de 250h pe an de funcționare cu 0,85%Pi Se va include în ediția următoare a Planului de Dezvoltare</p>	<p>Nu este cazul</p> <p>Nu s-a modificat PDRET</p>

Nr. crt	Denumire Operator economic	Observații/Propuneri de completare formulate	Motivația operatorului economic	Răspunsul formulat de C.N.T.E.E. Transelectrica	Rezoluție propusă de C.N.T.E.E. Transelectrica
		de curenți de scurtcircuit, cu precizarea următoarelor date: <ul style="list-style-type: none"> - Incarcari pe AT-uri /transformatoare în punctele de interfață cu OD LA 110 kV; - Tensiunile pe barele de 110kV din stațiile FIT/110kV; - Curenții de scurtcircuit pe bazele de 110 kV de la interfața cu OD 			